

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988,

בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל להסדר בין

מוסכים בעלי זיכיון מטעם חברת כלמוביל בע"מ

1. פתח דבר

מונחת בפני בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "החוק"), להסדר בין 24 מוסכים בעלי זיכיון מטעם חברת כלמוביל בע"מ (להלן: "כלמוביל"). עניינו של ההסדר בתיחור ובניהול משא ומתן משותף לרכישת תוכנות מחשב לניהול מוסך ושירותי תמיכה ואחזקה לאותן תוכנות (להלן: "שירותי תוכנה").

לאחר שבתנתי את ההסדר הנזכר, כמו גם את השפעתו האפשרית על התחרות בשווקים הרלוונטיים, ולאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי, כי בכפוף לתנאים שבסיפא להחלטתי, הכבילות שבהסדר אינן פוגעות פגיעה של ממש בתחרות בשווקים המושפעים מן ההסדר; כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה; וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. מטעמים אלו מצאתי כי ההסדר ראוי לפטור לפי סעיף 14 לחוק, בכפוף לתנאים שיפורטו להלן.

2. הרקע להסדר והצדדים לו

הצדדים להסדר המבוקש הינם עשרים וארבעה מוסכי שירות לכלי רכב בעלי זיכיון מטעם כלמוביל בערים שונות מאילת בדרום ועד קריית שמונה בצפון, כמפורט ברשימה המצורפת כנספח א' להחלטתי זו (להלן: "הצדדים").

כלמוביל הינה יבואנית רכב, המייבאת לישראל את מותגי הרכב מרצדס-בנץ, יונדאי, מיצובישי וסמארט, ועוסקת אף בהחכרת רכבים (ליסינג), ביטוח ובטרייד אין.

יבואני רכב, בתוכם כלמוביל, נוהגים לקבוע אמות מידה ותנאים לקבלת זיכיון למוסך מטעמים. אמות המידה והתנאים שנקבעים עוסקים, בין היתר, בחוסנו הכלכלי של המוסך, חזותו, מיצובו, עמידתו בדרישות תקינה וכיו"ב והם מוסדרים בהסכמי התקשרות בין יבואני הרכב למוסכי השירות עמם הם קשורים.

במסגרת אמות מידה אלו, מחויבים מוסכים המשתייכים לרשת המוסכים המורשים של כלמוביל (להלן: "מוסכי כלמוביל") להשתמש בתוכנות מחשב לניהול מוסך המתאימות למאפייני חומרה ותוכנה מסויימים שנקבעו על ידי כלמוביל ושאושרו על ידה, ולדאוג לחיבור תוכנות אלו למערכת המחשוב של כלמוביל.

מאפייני תוכנות מחשב לניהול מוסך שהינו מוסך בעל זיכיון מטעם יבואן ייחודיים ומורכבים ואינם דומים למאפייני תוכנות, פשוטות יחסית, המותקנות במוסכים שאינם בעלי זיכיון כזה.

ייחודה של תוכנת המחשב המותקנת במוסך בעל זיכרון מטעם יבואן נובע מהצורך בקישור למערכת מחשוב מרכזית של היבואן. צורך זה גורר אפיון ופיתוח ספציפי המותאם למערכת היבואן ולדרישותיו והגורם לייקור משמעותי בעלות התוכנה ביחס לתוכנות המיועדות למוסכים שאינם בעלי זיכרון מטעם יבואן.

הצורך בחיבור התוכנה לניהול המוסך למערכת המחשוב של היבואן נובע מהצורך בעדכון הדדי ובביצוע פעולות דרך ממשקים בין המוסך ליבואן. מחד, היבואן מזין במערכת נתונים המועברים דרך ממשקים למוסכים, כגון: פרטי כלי-רכב חדשים שנמסרים ללקוחות, הפניית לקוחות לטיפול במוסך (למשל במקרה של פנייה יזומה של יצרן הרכב לבעלי הרכב Recall) וכד'. ומאידך, המוסכים משתמשים בממשקי התוכנה להזמנת חלפים, לדרישת תשלום מהיבואן בגין תיקונים שנעשו בכלי רכב במהלך תקופת האחריות, לעדכון היבואן וכד'.

בשל הצורך באישור כלמוביל לשירותי התוכנה ובחיבור התוכנה למערכת המחשוב שלה הדורשים השקעת משאבים רבים, מעבר של מוסך בודד לתוכנה מתחרה אינו ישים, ולשם תיחור בין ספקי תוכנה, הכולל, בין היתר, בחינת הצעות הספקים על ידי כלמוביל, נדרש שיתוף פעולה בין מספר מוסכי כלמוביל.

3. ההסדר

במסגרת ההסדר בקשו הצדדים לנהל משא ומתן משותף ולתחר בין ספקי תוכנה שונים לפיתוח ואספקת שירותי תוכנה המתאימים לדרישות האיכות של כלמוביל, ואשר יתחברו למערכת המחשוב שלה.

בבקשה למתן הפטור קבלו על עצמם הצדדים כי ההסדר יחול ביחס לתיחור ולניהול משא ומתן לפיתוח ואספקת התוכנה בלבד, כך שלאחר קבלת הצעת מחיר, יהיה כל מוסך חופשי לבחור אם להתקשר בהסכם לרכישת התוכנה, אם לאו. כן, קבלו על עצמם הצדדים להביא לידיעת כל מוסכי כלמוביל, לרבות המוסכים שאינם צדדים להסדר, כל הסכמה שתושג עם ספק תוכנה ביחס לשירותי התוכנה ולאפשר להם ליהנות מפירות המשא ומתן המשותף ולקבל את שירותי התוכנה בתנאים ששיגו הצדדים, בכפוף להשתתפות בחלק יחסי של ההוצאות הרלבנטיות. עוד קבלו על עצמם הצדדים לאפשר למוסכי כלמוביל שהצטרפו למשא ומתן לפרוש ממנו בכל שלב שיחפצו.

4. השפעת ההסדר על התחרות

ההסדר נועד לאפשר למוסכי כלמוביל לנהל משא ומתן ולתחר בין ספקים וספציאליים של שירותי התוכנה על מנת שיוכלו לרכוש את שירותי התוכנה הנדרשים להם במחיר משתלם. בשל הצורך באישור מראש של שירותי התוכנה על ידי כלמוביל ובחיבור למערכת המחשוב שלה, שכאמור, דורש השקעת משאבים רבים, מעבר של מוסך בודד לשירותי תוכנה מתחרים אינו ישים, שכן למוסך בודד לא משתלם לשאת בעלות פיתוח התוכנה והממשקים הנדרשים לה. בנוסף, יש בכך כדי להגדיל את מספר הלקוחות הפוטנציאליים של חברות המספקות שירותי תוכנה, ובהתאם לתמרץ אותן לפתח מוצרים חדשים.

לאור הנ"ל נראה כי מטרת ההסדר היא לעודד פיתוחם של מוצרי תוכנה חדשים אשר אינם בנמצא, ואשר עשויים להגדיל את היצע שירותי התוכנה למוסכים בעלי זיכרון מטעם כלמוביל ולאפשר תחרות עם שירותי התוכנה הקיימים כיום.

נוכח האמור, שוכנעתי כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו.

הצדדים להסדר שלפני הינם מוסכי-רכב המשתייכים לרשת המוסכים המורשים של כלמוביל ומתמחים בטיפול, תיקון, תחזוקה ומכירת חלפים למותגים המשווקים על ידה. חלק ממוסכי כלמוביל מתחרים זה בזה, בפרט אלו הנמצאים באותה עיר או בקרבה גאוגרפית למוסכים אחרים. על כן, שיתוף הפעולה נושא הבקשה שלפני הינו שיתוף פעולה בין מתחרים המעורר לכאורה חששות תחרותיים.

החשש העיקרי העולה מההסדר הוא קיומו של מצע לתיאום ולהעברת מידע בתחומים החורגים מד' אמותיו של ההסדר, כגון מידע ביחס לפעילות המוסכים, תמחור, מכירות, רווחיות, תנאי תשלום, עלויות, וכדומה. מידע מסוג זה הינו מידע הנוגע לעניינים שבליבת התחרות בין מוסכי כלמוביל והעברתו עלולה לפגוע בתחרות ביניהם. בנוסף לחשש זה, ניהול מו"מ משותף לרכישת תשומה עלול לעיתים להקים חשש ליצירת כוח שוק מול ספק התשומה. בנוסף, קיים חשש כי ההסדר ייצור האחדה מסוימת בעלויות הכלליות של מוסכי כלמוביל אשר עלולה להקל על תיאום מחירי שירותי המוסך לצרכנים. כמו כן, רכישת תשומה על ידי מתחרים באופן משותף עלולה, במקרים מסויימים, לפגוע בתמריציהם להתחרות.

אשר לחשש כי שיתוף הפעולה במסגרת ההסדר ישמש כמצע לתיאום ולהעברת מידע בין הצדדים, מצאתי כי הואיל ומדובר בשיתוף פעולה ממוקד ומוגבל בזמן, ניתן להפיג חשש זה באמצעות הטלת תנאים אשר יאסרו על הצדדים להעביר ביניהם מידע שאינו נוגע להסדר, כך שבפועל, בעת קיום ההסדר, שיתוף הפעולה בין הצדדים והעברות המידע ביניהם יצטמצמו למינימום ההכרחי.

אשר לחשש כי ניהול מו"מ משותף לרכישת שירותי תוכנה במסגרת ההסדר עלול ליצור כוח שוק מול ספקי התוכנה, ככל שמדובר, בהפעלת כוח מול כלל ספקי התוכנה המסוגלים לפתח תוכנות למוסכים בעלי זיכיון מיבואן, בדיקת הרשות העלתה כי חשש זה מופג, מהטעם שמוסכי כלמוביל מהווים רק חלק קטן מרוכשי שירותי התוכנה, כך שההסדר אינו צפוי ליצור כוח שוק מול ספקי התוכנה.

באשר לחשש כי ההסדר עלול להקל על תיאום בין המוסכים על דרך של האחדה בעלויות מוסכי כלמוביל כתוצאה מהאחדה של עלויות שירותי התוכנה לצדדים, יצוין, כי משקלו של מחיר שירותי תוכנת המוסך ביחס ליתר התשומות של מוסכי כלמוביל, אשר לפחות בחלקם קיים בידול בין המוסכים, שולי במידה המפיגה את החשש מפני הקלה על תיאום מחירים כתוצאה מהאחדת עלויות.

ביחס לחשש מיצירת זיקה, מובהר כי רכישת שירותי תוכנה איננה רכישה של תשומה מרכזית למוסכי כלמוביל, ביחס לכלל התשומות להן הם נדרשים, בהן כח אדם, חלקי חילוף, שכירת שטח, מכשור, אביזרים וציוד לטיפול ברכבים, ולכן אין ברכישת התוכנה במשותף כדי ליצור זיקה משמעותית הפוגעת בתמריציהם להתחרות אלו באלו.

בנסיבות אלו, מצאתי כי אין בכבילות שבהסדר כדי לפגוע פגיעה של ממש בתחרות בשוק הרלוונטי.

בשים לב לחששות וליתרונות שההסדר עשוי להקים, מצאתי לנכון להעניק את הפטור המבוקש, בכפוף לתנאים המפורטים להלן. תנאים אלה נועדו למנוע חריגה של הצדדים מדי אמותיו של ההסדר ולאסור על הצדדים להסדר להעביר ביניהם מידע הנוגע לפעילות המוסכים, תמחור, מכירות, רווחיות, תנאי תשלום, עלויות וכדומה. כמו כן, תקופת הפטור להסדרים שבפניי תוגבל לשנה ממועד מתן החלטה זו.

5. סוף דבר

לאחר שנועצתי בועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ולהעניק את הפטור המבוקש להסדרים נשוא החלטה זו, בכפוף לתנאים הבאים:

ואלה הם התנאים למתן הפטור

א. הגדרות:

- "ההסדר"** - שיתוף פעולה בין הצדדים לצורך ניהול משא ומתן לרכישת תוכנות מחשב לניהול מוסכי כלמוביל ושירותי תמיכה ואחזקה לאותן תוכנות כמפורט בבקשת הפטור מיום 10.11.13 ולנספחיה בהתאם לתנאים אלה ולהחלטה זו;
- "הממונה"** - הממונה על הגבלים עסקיים;
- "הצדדים"** - 24 מוסכי כלמוביל המופיעים בנספח א', וכל מוסך כלמוביל אחר שיצטרף להסדר על פי תנאים אלה והחלטה זו;
- "כלמוביל"** - חברת כלמוביל בע"מ.
- "מוסכי כלמוביל"** - מוסכי שירות בעלי זיכיון מטעם כלמוביל.
- "מידע עסקי"** - לרבות מידע קיים ועתידי שעניינו פעילות המוסכים, תמחור, מכירות, רווחיות, תנאי תשלום, עובדים, עלויות, איכות השירות וכדומה, שאינו נוגע במישרין לביצוע ההסדר נושא החלטה זו;

ב. התנאים

1. הצדדים יצמצמו את המגעים ביניהם למגעים ההכרחיים לצורך יישום ההסדר וינהלו את המגעים באופן המצמצם, ככל הניתן, כל חשש לפגיעה בתחרות ובכלל זה:
(א) הצדדים, לא יעבירו ביניהם כל מידע עסקי, זולת ככל שהדבר הכרחי ליישום ההסדר כאמור בהחלטה זו ולצורך זה בלבד;
(ב) המגעים בין הצדדים לצורך יישום ההסדר ייעשו אך ורק על-ידי בעלי התפקידים ההכרחיים לביצועו;
  2. התעורר ספק בדבר תחולת תנאים אלה, פרשנותם או דרך יישומם, יובא הדבר להכרעת הממונה;
  3. פטור זה יהיה בתוקף למשך שנה ממועד מתן החלטה זו.
- בהתאם לסעיף 15(א) לחוק נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

פרופ' דוד גליק

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, כ"ח שבט, תשע"ד

29 ינואר, 2014

נספח א'

רשימת המוסכים

1. אוטוויק מרכזי בע"מ	13. ע.י.ר. עפולה מוטורס שירותי רכב בע"מ
2. הילוך שישי רעננה בע"מ	14. אהרון לוי רחובות בע"מ
3. הילוך שישי ת"א בע"מ	15. יונדאי צפון חיפה – ב.ח. חמו שיווק ושירות רכבים בע"מ
4. הילוך שישי ראשליצ בע"מ	16. י.ב. שרותי רכב בע"מ
5. M-Class נתניה	17. אחים לוי סוכנות גבעתיים (1992) בע"מ
6. מרדכי אלימלך בע"מ	18. גפי מוטורס בע"מ
7. מוטורוני בע"מ	19. שרוני מוטורס בע"מ
8. דורי סוכנויות רכב בע"מ (יונדאי-יהוד)	20. מוסך אוטו קליניק (1989) בע"מ
9. מוסך גבי מיארה בע"מ	21. אדומית שירותים לרכב בע"מ
10. רפי עמירה ובניו בע"מ	22. דני סמרלי הוד השרון (1997) בע"מ
11. א. עתידים מוסכים בע"מ	23. א. מיציגן בע"מ
12. מוסכי שיא נתניה בע"מ	24. מוסך כוכב